

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szvoboda József könyv- és papírkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemény, valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők. Telefon hívószám 2.</p>	<p>FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. FEJÉR ANTAL ÜGYVÉD.</p>	<p>FUNKCIÓNÁRS Dr. ÉLTHES GYULA.</p>	<p>Megjelenik minden szerdán. Előfizetési ár: Egész évre 8 kor. (Külföldre) 12 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Hirdetési díjak a legolcsóbban számítottak. Kéziratok nem adóznak vissza.</p>
--	---	--	--

Az ipartörvény revíziója.

Azzal a levéllel, a melyet Szerényi József államtitkár az iparbizottságok országos kongresszusához intézett, az ipar törvény revíziója új stádiumba lépett. Eddig az államtitkár által tervezett nagy ipari kodex tárgyalása és vitatása körül folytak a csatározások, melyek sorompóba szolgáltatták a kis és nagy ipar, a szervezett és nem szervezett munkások ezreit, a szociológusokat, a jogászokat és az érdekeltség még szélesebb és távolabbi rétegeit. Nem szenved kétséget, hogy valamennyi oldalról erősen ostromolták az új erődítési terveket és az érdekeltség még szélesebb és távolabbi rétegeit. Nem szenved kétséget, hogy valamennyi oldalról erősen ostromolták az új erődítési terveket és az építő nem lehetett egyebet, mint hogy engedjen az ostromlóknak. Visszavonta tehát az egész bástyát és csak a felvonó hidat hagyta meg, mely a régi állapotból az újba átvezetni lesz hivatva. Más szóval az előttünk fekvő tervezet gyökeres átalakuláson fog keresztül menni, alaposan lesaványodik, mielőtt új formájában ismét megjelenik a magyar globuszon.

Szerényi József mindenesetre nagyot és szépet akart. Nemcsak régi panaszokat akart javítani, hanem újat is akart teremteni, hogy a szociális törvényhozás terén megelőzze az egész művelt külföldet. És ha javaslatainak ugynevezett szociális részei például valamely nagy ipar államban jelennek meg, bizonyára több méltánlással és elismeréssel fogadják vala ezeket, mint nálunk, a hol a gyáripari és munkás viszonyok még nem eléggé konszolidáltak és nem eléggé kiforrottak.

Marad tehát a régi keret, újabb javításokkal, kiegészítésekkel, toldással, foltozással. A kepesítést egy kissé jobban kell megrendszabályozni, az iparoktatást fejleszteni, az iparbizottságokat javítani, általánosítani. Röviden az új ipartörvény majdnem kizárólag a magyar kézműipar körére és érdekeinek hathatósabb védelmére fog szorítkozni, ami nem is baj, nem is hiba, mert ezek az érdekek egy negyed század óta tartó heves ostromban könyörögnék figyelembevételért. És az új törvény teljesíti hivatását, a kisipari termetes tökéletesítése és a kisipari szervezet javítása által védelmet nyújt egyrészt ha ezek révén a fogyasztó közönség érdekeit is megvédelmezi. Szociális ténnyel még nagy a forrongás, a munkások csak most kezdenek szervezkedni. Küzdjék ki előbb az első harcokat, éltsék a fegyvereket, gyarapítsák hatalmi eszközeiket és azután jöjjen segítségükre a törvényhozás, mely könynyebben fog boldogulni, ha már gyakorlati tapasztalatokra alapítja közhasznú intézkedéseit. E szempontból tehát örvendetes az e téren beállott és föntebb jelzett fordulat, mert még nem korszakot alkotó szociális munkára van szükségünk, hanem első sorban a kis ipar rég mutogatott és itt-ott elmérgesedett sebeinek az orvoslására. Ezt a munkát gyorsítani kell, a másikat pedig elrelni, mert ennek csak érdeklő megfontolás után lehet sorát ejteni.

Az adóreform.

Vasárnap virradóra egy kellemes meglepetés érte a főváros kereső közönségét. Este fele már a vidék is megtudta s hétfőig már az ország legtávolabbi zugolyáig elterjedt a megnyugvás és öröm érzése. Aggódkók honlokán elsímul a

ránk, kételkedők elhallgattak. Hogyne, mikor megszólalt az adóreform ügyében egy mértékadó személy. Egy illetékes, talán a legilletékesebb egyén hallhatta szavát a N. P. J. hasábjain. S mit mondott amaz illetékes személyiség? Előkotort egy csinos, bár régi teóriát, megfeszítogatta és kedvenc csemetgényének az új adóreformnak vállára állította. Mondhatom, gyönyörűen fest benne!

Arról van szó, hogy annak idején az adóreform javaslatok betérjesztésénél a kereskedelem és ipar szociálói erősen méltatlankodtak igazságtalanul súlyos megterhelhetőségük miatt. Panaszkodtak külön, aztán gyűlésre gyűlekeztek, s ott együtt folytatták tovább a panaszkodást. Csináltak közös memorandumokat elabórátumokat, szakszerűen és szívhezszódon. Elmondták, hogy ezzel az adóreformmal betelleg az ország ipari és kereskedelmi haladásának. Amnyiszor ismételték ezt, hogy a köis meglágyult volna panaszukra. A pénzügyminiszter szíve pedig mincsen köből. Segített hát, miként ama fent idézett cikkből olvassuk, segített gyökeresen a kereskedők baján.

A segítségnek ugyan lett volna több módja is: leszállíthatta volna a javaslat szerzője pld. a kereseti adó kulcsát az osztrák mértékig. A pénzügyminiszter azonban ezt a módot nem választotta. Csak hadd vegye fel a versenyt az osztrákkal szemben gyámoltalan iparunk és kereskedelmünk jóval magasabb adóterheléssel. O jobb megoldást keresett.

Mellőzhette volna Wekerle a lakbérre alapított minimális tételek fokozását is, avagy a jutalmak és utazási általánok súlyos adóterhelést. Egyszerűbb és humánusabb tehette volna az adóterhelésnél követendő eljárást. Azt az inkvizíciót is, amelyet a reform tervez, kiírhatta volna Wekerle.

A pénzügyezeteknek is sok-sok sérelme várt orvoslásra, azonban ezek a határos megoldási módok mind nem tetszettek a pénzügyminiszternek. Másképpen radikálisabban akarta ő boldoggá tenni az ipart és a kereskedelmet. Meg kell adnunk, a megoldás igazán oly egyszerű, mint a Kolumbus tojása. A kormány úgy segít az iparon és a kereskedelmen, hogy a leszállított földadót felfelé kontingentálja. Vagyis meghatározza azt a maximumot, amelynél többet nem szabad beszélni a földbirtokosoktól.

Ha mégis több földadó folyónk be akkor újra lejjebb szállítja ennek az adónak a kulcsát.

Ebben a rendelkezésben mindenki egy ujjal, immár eléggé megszokot kedvezést lát a birtokos osztály javára. Nem úgy Wekerle. A fent idézett cikk megvizsgálja a kereskedőket, hogy annál a kölcsönhatásnál fogva, amelyet az egyes társadalmi osztályok egymásra gyakorolnak, az egyik osztálynak nyújtott könnyítések közvetve a többi osztályoknak is előnyére szolgálnak. Ime itt van a meglepetés, az ajándék, a kárpótlás az ország kereskedői osztályai számára.

Tessék ezt a formulát jól megérteni. A kereskedelem a panaszok, a sérelmek özönével fordult az érdekelt mélyen sértő reform mű ellen. Kimutatta, mily igazságtalan az egyes egyenes adóknak egy kalap alá foglalása, a kereseti és jövedelmi adó magas összegben felvett minimum kontingentálása, a páratlanul vexatorius adókövetési rendszer.

Utalt ezzel szemben a földbirtok helyzetére, arra, hogy a reform a földjövdelemmel szemben egyáltalán nem helyezkedik: a fitogtatott adómorál álláspontjára, hanem változtatlanul megmarad az elavult és hazug adóalkaszer alapján.

Mindenre az a válasz, hogy Wekerle a földbirtokosoknak újabb koncessiókat ad, mert ez az előny kölcsönhatás fog gyakorolni a többi társadalmi osztályok helyzetére is. Ezzel a logikával egyszerűen adómentessé lehetett volna tenni a hitbizományokat és az ezer holdon felüli földbirtokokat. Hiszen valóságos dolog! Ha a latifundiumnak nem kell adót fizetni, akkor nagyobb az ő vásárló képessége. Többet vesz a boltban, több nyereségre ad módot a kereskedőnek, tehát a kereskedő könnyebben megfizetheti a maga adóját.

A magyar kereskedők kétséggyel elfogadják a kölcsönhatás teóriáját, ha előbb a tisztelt agráriusok magukon kezdik az alkalmazását. Mert nem jut eszébe a pénzügyminiszternek, hogy ha a kereskedők és iparosok megadóztatását enyhíti, ezzel olcsóbbá tesz egy sereg portékát a földművelő, a gazda számára? Hja, de az más. A kölcsönhatás fogalmát azok az illetékes és legilletékesebb körök úgy értelmezik, amint némely adósok szokták, egyik fél adja a kölcsönt s a másik fél sohasem gondol a visszaadásra. Nos, a magyar kereskedelem

A „CSIKI LAPOK” TÁRCZÁJA.

Kató hegész regéje.

Ista: napirenygházi Napjny János.

Fél álomban vagyok, édes melegség járja át testem, érzem, hogy élő lény, számottevő tagja vagyok a nagy mindenségnek, de gondolatim oly kuszállak, hogy voltaképpen azt sem tudom ki, mi és hol vagyok. Szeretnék szabadni, repülni, élvezni mindent mit a világ nyújt, de mozdulni sem tudok, rabba lesz egy megmagyarázhatatlan erő, mely egész testem körülzárrja.

A melegség egyre növekszik, már föl is ébredtem, majd meguladok...

Istenem mi lesz velem?!... Közéledtem a kétségbeeséshez, midőn még egyszer teljes örömet összeszedve utolsó kísérletet teszek börtönöm falának szétrepesztésére. Ropogást, recsegést érzek s én szabad vagyok.

A kis tojás fala szétrepedt és én megszólaltam.

Erős világosság, kellemes melegség, sok minden megfeyjthetlen dolog vett körül, melyekről csak később tudtam meg, hogy azok áldott napsugár, üde levegő, kék ég, zöld fű, sáska, tücsök, madárcsiripelés. Minden mintha éretem lett volna teremve s mind ez összhangban oly új, csodálatos és elragadó volt, úgy meghatotta egész lényecskémet, hogy egy jó darab ideig bámulatomban egészen elleledtem csekély éneket.

Elragadtatásom multával, első dolgom volt gyűlölt börtönömtől megszabadulni. Kibépe a nyilvános körülmények és ime meg több az ényémhez hasonló cellácska feküdt ott sorjában egy pár lakó nélkül, mások még bezárva, mely kinos lehet ezeknek, tudom magamról; bár segíthetnék, bár megszabadíthatnám őket kinos helyzetükből, de mikor saját börtönöm falát is oly nehéz volt szétrepesztennem..... Eppen midőn egyikhez közledelem, előttem pattant föl s belőle egy csunya kis kukac mászott elő.

No, ha én is ehhez hasonló állatocska vagyok kár is volt születnem!

A kis testvérvével, mert hát az volt, megkötöttem az ismeretiséget, „bruderschaft”-ot ittunk s szereltük egymást. Ő is oly egyedül volt a világban, mint én, oly egyformák, csunyaak voltunk mindketten, ő nekem, én neki az első lény voltunk kit megismertünk, hogy ne szereltük volna egymást?

Elhatároztuk, hogy egymást támogatva indulunk a nagy világba, keresni egy kis helyet, hol meghuzzuk magunkat.

Kétszer lett sötétség, kétszer világosság míg leértünk a fáról születésünk helyéről.

A fa tövében üde moha-szőnyeg volt kitérve. A moh lenyök tömött sorainak árnyéka biztos és kellemes tartózkodó helyül kínálkozott az ilyen magunk fajta árva vándoroknak. Letelepedtünk, elégedtünk meglehetősen vig-ságban és nyugalomban. Etlünk, ittunk, csevegtünk és különösen sokat pletykáztunk. Volt

kit megszólunk. Ott szaladgáltak körülöttünk a futoncok, hogyne neveltük volna folytonos lötös-futasukat; azok a zöldek hamu bogárkák, ép ellenkezői a futoncoknak, mindig alusznak, az a két szunyog milyen méltóságosan lépdel, pedig juj de soványok! Egyszóval megszólunk mindent, ami érkeink körébe eset.

Egyszer lakásunk környékét különös három pontból álló lürge állatocskák lepték el. Ismerőseink hangyáknak mutatták be őket. Le is csufoltuk, amint magunkra maradtunk, eszeveszett szorgalmukat és oly merészekké lettünk, hogy midőn mellettünk elszaladgáltak, nyelvünket is kiöltögtetjük rájuk.

Igy elégedtünk egy jó hosszú ideig, míg nem igen nagy csapás érte szívemet. Elvesztettem az én egyetlen kis testvércémet. Saját szemem előtt kapta fel és nyelte el egy nagy tarka madár.

Oh az átkozott! még bosszút sem állhattam az áldott jó testvér gyilkosán.

Veszteségem rendkívüli volt. Hogyne, hisz oly jó, oly kedves volt s oly szép emlékek kötődtek hozzá, hogy még most is a hányzor eszembe jut, könnyeim pataként omlanak.

Bánatom buskomorra tett. Fialtal korom egész könnyelműségével az öngyilkosságra határozta el magam.

Amint így sírdogáltam, észre vettem, hogy könnyeim megkeményednek, e megkövesedett könnyekből raktam magam körül koporsót s e könny koporsóban vártam halálomat. De bizony várhattam, nem jött az. A sir elkezdett

unalmas lenni, még pedig nagyon unalmas. Egy nagy sorozat ásítás és szunyokálás után mély álomba szenderedtem.

Álmod soká, nagyon soká tarthatott, mert midőn felébredtem, testem egészen át volt alakulva, ez átváltozásához pedig nem csekély idő szükséges volt. Eddig puha, sárgás izléstelen ruhámat kemény páncél váltotta fel, alsó testrészemből két karmakkal ellátott, szájam melől pedig két különös izgó-mozgó nyujtvány nőtt ki, melyeknek használhatóságáról fogalmam sem volt.

Helyzetem különösen ruhám iránti kíváncsiságom miatt — türlhetetlenné vált. Neki fogtam, átrágtam sirom falát s legelőször is egy csepp vízhez igyekeztem, hogy megnézzem magam benne... Ni ni! hát a nyujtvány elkezd mozogni és viszi csekély személyemet a vízcepp felé... Hisz én olyan lábakkal bírok, mint a hangyák és futoncok, hisz most én is gyorsabban célreem vágyaimat, szájam mellett azok a könyökös nyujtványok csápok.

A vízcepp egészen más alakot mutatott, mint amilyennek magam és boldogult testvércémet ismertem. Kimondhatatlan volt öröömöm, midőn az eddigi csunya hernyó helyett egy pici-piros fekete babos lábakkal és csáppokkal ellátott bogárkát láttam a tükörben.

Kis testvérvémmel együttlétem alatt először, most másodsorú valék boldog életemben. Harmadszor... azt is elmondom mindjárt.

Közben egy kut nyujtotta ég felé egy

MERZA REZSŐ, női- és férfidivat-üzletében CSIKSZEREDÁBAN
 folyó évi november 20-án kezdődik a jelen
karácsonyi occasio vásár.
 Mélyen leszállított áron kaphatók mindennemű női-, férfi- és
 gyermek-divatcikk. Dus választék csakis magyar gyártmányu
Gyermekjátékokban.

OCCASIO!!

nagyon szépen köszöni ezt a kölcsönhatási elmeletet.

Azzal, hogy a földbirtok jövedelmének adózatlanul hagyása egy biztos adóapról való lemondást jelent, mit sem törődik a mostani irányzat. Hogy az adó megtakarított jövedelem a földbirtokos kezéből nem mindig a hazai ipar és kereskedelem pénzeszközeibe folyik, ez sem aggasztja pénzügyeink vezetőjét. Ok jót akarnak a kereskedelemnek s ezért leszállítják a földbirtok adóját. Magyarország kereskedői halásak lehetnek ezért a jóakarataért.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kitüntetés.** A király Jabab Rudolf marosvásárhelyi táblabírónak a kuriai bírói címet és jellegét adományozta.

— **Megdícsért honvédtisztek.** A honvédelmi miniszter Barabás Károly és Antalfi Nándor főhadnagyokat a brassói 24. honvéd gyalogezredben, a csapatnál teljesített sikeres működésükért megdícsérte.

— **Kinevezés.** A király Dóczy Bálint dűvai kir. törvényszéki jegyzőt a körösényi kir. járásbíróvához albróvá nevezte ki.

— **Medvevadászat.** Érdekes hajtóvadászat volt f. évi november 27-én Tusnádföldön az Aporbánya mellett. Felhajtottak ugyanis három hatalmas medvét, melyek közül Ince Lajos postamester egyet szerencsésen leterítet, egyet pedig erősen megsebzett, mire visszazaladtak a hajtók felé, kik közül Arza Antal egyik medve veszedelmében megsebzett. Állapota aggodalomra nem ad okot.

— **Viszik a bakákat.** Az általános mozgósítás helyrehozatalán izgalmat keltene országoszerre s ugylátszik, ezt akarja elkerülni a balkáni események ellenőrzésére szükséges haderő, a mellyel esetleg meg is kezdetők az egyre valószínűbbé váló háborút megelőző hadműveletek. Nap-nap után érkeznek az ország különböző városából komoly mozgósítási hírek. A napokban irtuk, hogy a Besztercén állomásozó gyalogezred egy zászlóalja a hét végén indul Boszniába. Egyik fővárosi lap, mint feltétlen hitelt érdemlő hírt közli, hogy a Magyarországon állomásozó gyalogezred mind egyikének mozgósítják egy-egy zászlóalját. Ezt a hírt erősíti meg az értesülés, amelyet beavatott helyről vettünk. E szerint a 82-ik gyalogezrednek Székelyudvarhelyt állomásozó zászlóalja a múlt hét folyamán teljes hadi létszámmal Bosznia felé elindult.

— **A Szinpártoló Egyesület.** A helyi szinpártoló egyesület alapító tagjai egyre növekednek. A hét folyamán jelentettek be belépési szándékukat az »Unio erdőipar részvénytársaság« és báró Popper Sándor 300-300 korona alapítási díjjal. A szinügyi bizottság nevezeteket a csikszeredai szinpártoló egyesület alapító tagjait felvette s köszönetét fejezte ki az alapító összeg adományozásáért. Az egyesületnek ezideig már több mint 1000 korona áll rendelkezésére, úgy hogy már ebben a szini évadban a közönség igen csinos és stilszerű díszletek mellett fogja végig nézni az előadásokat.

— **Városi alakulás.** Amint egészen megbízható forrásból értesülünk, a belügyminiszteriumban már dűlőre jutott Csikspöcöknek és Csikszögöd községnek Csikszereda városával való egyesítésének ügye és pedig kedvezően az egyesítés érdekében. Csikszereda város fejlődése érdekében fölülte örvendünk ennek az

értesülésnek már csak azért is, mert az egyesítés folytán Csikszeredának mintegy 7000 lakosa lesz s valószínűleg a városi tanácsnak előrelátással sikerülni fog a város ügyeit, igazgatását, rendezését egy megye székhelyhez illoően rendezni.

— **Jégpálya megnyitás.** A csikszeredai korcsolya-egylet, mint minden évben úgy az idén is gondoskodott arról, hogy a korcsolyázók részére a jégpálya elkészüljön. Habár az ünnepélyes megnyitása december 6-án lesz, már most is lehet korcsolyázni. Beiratkozni a jégpálya pavilonban kitélt íven lehet és egyéb tudnivalókkal Veres Árpád kir. altábornagy, egy-letti pénztárnok szolgálatilag látogat. A magunk részéről, a kellemes és egészséges sportot nagyon ajánljuk társadalmunk figyelmébe, annál is inkább, hogy az egyesület nemes buzgósága hajtóerőre nem szenvedjen.

— **Teastélyi Csiksomlyón.** A Csiksomlyói Jótékony Nőegylet első teastélyét folyó évi évi december hó 5-én a rom. kath. elemi iskola nagytermében rendezte. Az estély műsoros lesz, amely a következő pontokból áll: 1. Prolog, irta Prém József, szavalja Márton Emília. 2. Felolvas dr. Király Henrik. 3. Énekel Mayer János, harmoniumon kíséri Dományanc Péter. 4. »Jön a kerő«, vigjáték. Szereplők: Básti, Xántus Elek. Bástiné, Márton Gizella. Leányai: Jakab Lujzika, Wéger Rózsika, Ambrus Juliska. Tigris Imre, Péter Sándor. Juci, szobaleány, Pálffy Ida. Az estély fél 8 órakor kezdődik. Belépő-díj: családjegy 1 korona 20 fillér, személyjegy 60 fillér. Az estélyre az érdeklődőket ez uton hívja meg a rendezőség.

— **Bucusi Gyimesfőlökök.** Gyimesfőlökök községben, amióta önálló plebánia, az idén november hó 28-án volt az első bucus. A kis templomot, amely két csángó ember Bodor Péter az Andrásé és Bodor József az Andrásé és nejük költségén épült fel a Tankó Gergely Jánostól ajándékozott helyen, a csángó nép zsufolóság megőlltötte. A bucus előtti napon s a bucus napján is nagyon sokan gyóntak. Az ünnepi szentbeszédet meggyenk legkiválóbb egyházi szónoka Ince Domokos csikszentgyörgyi plebános mondotta. A 6. parancsról beszélt s beszéde mely hatást keltett a hivekben. A szentmisét Gábori Dénes delnei plebános mondotta. Az ünnepi ténylekedés befejezése után Körösy Géza plebánosnál szeretetlakoma volt, amelyen több tisztelője s barátja vett részt.

— **Herceg Ferenc felhívása a közönséghez.** A Petöfi Társaságnak a Petöfi-ház javára kibocsátott 1 koronás sorsjegyet Herceg Ferenc elnök a következő felhívással ajánlja a magyar közönség figyelmébe. »Ti magyar ifjak, emlékezzetek meg róla, hogy a márciusi ifjúság vezére ébresztette fel halálös aléltságából a nemzetet. Ti magyar nők, emlékezzetek meg róla, hogy Petöfi a világhíradalom egyetlen nagy költője, akinek legszebb dalait a tiszta hitvesi szerelem illette meg. Ti magyar ifjak, ne feledjétek, hogy Petöfi költeményeit harminc nemzet nyelvéen olvassák. Akinek iróttala gazdagabb hadisákmányt hódított nemzetének, mint a diadalmas hadvezér kardja; aki életében gazdag lelkeknek minden kincsét, halálában véreinek minden cseppjét nemzetének áldozta: annak emléke bizonyára megérdemli, hogy a nemzet fiait és leányait áldozatot hozzanak érte. Herceg Ferenc a Petöfi Társaság elnöke«. Ez a felhívás kiáltvány bizonyára méltó visszhangot kelt a közönség szívében s nem marad hazafias érzésű ember a hazában, aki meg ne hozná csekély áldozatát a nagy Petöfi oltárára. A nyerevényekben gazdag sorsjáték egy koronás sorsjegyei megrendelhetők a Petöfi Társaság elnökségénél Budapest, IX., Boráros-tér 2.

— **A szegénysorsu tődbetegek javára.** »Csak egy virágszálat« jelleggel megindult országos gyűjtés igen sikeres befejezést nyert. Arról értesülünk, hogy nemcsak vármegyénkben, hanem városunkban is rendezni fognak még a tél folyamán egy nagyszabású jótékony estélyt. Az estély sikerét azok vették kezükbe, akiknek nagy neve garancia, hogy a nemescéla szép anyagi sikerű estély lesz, ezen felül társadalmi életünknek egyik emlékező mővészi sikere. Maga az egyesület országos központja, a szivósan láradozó József Királyi Herceg Szanatorium Egyesület is készséggel akcióba lép és a helyi rendezőség támogatja abban, hogy előkelő mővészi vendégek lépjenek fel, az emberbaráti célra.

— **Biztosítási törvényjavaslat.** A igazságügyminiszterium már öt évvel ezelőt elkészítette a biztosításügyről szóló törvényjavaslatot, melyet azonban időközben többször átdolgoztak. Most híz szerint az a szándéka az igazságügyminiszternek, hogy a javaslatot rövidesen a képviselőház elé terjeszti.

— **Községi legelők államszegélytel.** Darányi földmívelésügyi miniszter minden lehetőséget meg akar adni arra, hogy az eddig közlegelők nélkül való községekben legelőterület szerzesének. Közlegelők létesítésének, szerzesének, javításának, berendezésének és felszerelésének megvalósítására és e célra felvett kölcsönök kamatterhének könnyítésére, valamint ezen intézkedésekkel kapcsolatos költségekre az előző évi hitellel szemben ebben az évben 100.000 koronával többet kér a miniszter a törvényhozástól. — A tétel növelése az 1908. XLIII. t.-c. folytán vált szükségessé, amely meglevő közös legelők gazdasági rendezéséről s ahol meglevő közlegelő hiányzik, e célra alkalmas területek megszerzésére felveendő kölcsönök kamatterhének könnyítéséről, valamint ezen legelőrendezések és legelőszervezők érdekében szükséges tervező munkák díjtalan végzéséről intézkedik s amely törvénnyel biztosított kedvezmények engedélyezésére iránt benyújtott és kellően indokolt nagyszámu kérvények kedvező és lehető gyors elintézése, vagyis a kedvezmények engedélyezése elől annál kevésbbé óhajt a miniszter elzárkózni, mert a legelőkérdésnek sikeres megoldása képezi legbiztosabb alapját annak, hogy az állattenyésztés fejlődését s így az állatállományban fekvő nagy nemzeti köztvagyon gyarapodását, valamint a legelőterület értékek és jövedelmezőségének fokozását biztosíthatjuk. Az előirányzott hiteltől kivételes esetekben ott, ahol a községi pótdadó 50% -ot meghalad és a nép szegénysége beigazolható, az annuitási támogatáson kívül egyszerűmunkára szóló kisebb segélyt kíván adni a miniszter. A legelőterületen szükséges beruházások a legtöbb esetben nem öli terjedelműek és természetiek, hogy a költségek fedezésére kölcsön felvétele válna szükségessé, hanem azok gyakran a munkálatok előrehaladásához képest egy néhány évre engedélyezett kisebb segélyekkel is végrehajthatók. A törvény végrehajtásából kifolyólag s általában a legelő gazdasági rendezésével kapcsolatosan bizonyos dologi költségek is merültek fel, ugymint helyszíni szakértői szemlék, tervezési munkák, valamint a legelőköz szükséges fásítások költségei, amelyek e tételtől fedeztetnek.

— **Közös takarmánycsarnok Erdélyben.** A siménfalvi (Udvarhelymegye) gazdakör egy közös takarmánycsarnokot állít fel. Ilyen takarmánycsarnok Erdélyben még sehol sincs s valóban fontos és áldásos dolgot létesít nevezett gazdakör a takarmánycsarnok felállításával. A gazdakör tagjai egy tágas, nagy kőházat épí-

tenek, ebben benzintort helyeznek el és szecskavágót, darálót, tengeriszártpót, favágófűrész és később gyapjútepő és fésülő gépet állítanak be. A gazdakör tagjai ott egy pár fillérért szecskázzák föl a tengeriszárát, szalmát, amit eddig kézíerővel nehezen tudtak végezni.

— **Erdélyrészi vásárok.** 4-én Héjasfalva, 5-én Oláhláposbánya, Uzon. 6-án Balázsfalva, Eczel, Fogaras, Kápolnokmonostor, Miklós-telke, Petele, Szászváros, Torda.

— **Farkasoktól szétéptett vándorlegény.** A hirtelen beállt kemény hideg és havazás következtében a hegyekből leereszkedtek a farkasok és az utakat állandóan veszélyeztetik. Bojabbirz (Hunyadmegye) község határában egy farkasoktól szétéptett emberi holttestre akadt. A ruhafoszlányokról itelve a szétéptett egyén vándorló mesterlegény lehetett. Legközelebb hivatalos hajtóvadászatot rendeznek a farkasokra.

— **A szárhegyi márvány.** Erdély hegyeinek márványkincseit különösen a szárhegyi hegylánc rejti magában. Hozzávetőleges számítás szerint a 25 kilométer hosszú, átlag 3 kilométer széles hegylánc háromezer millió köbméter követ tartalmaz s ha csak 1 koronára tesszük a kö köbméterének értékét, szédítő nagyszámu összegre becsülhetjük a szárhegyi hegylánc kincsét. Ámde, ha ezt a követ a hegyből kiszabadíthatják s csak nyers tömbökben hozzák piacra s csupán egyharmada a kőnek lesz jó és használható, még ebben az esetben is milliókat ér. A szárhegyi márvány szakemberek véleménye szerint az első osztályba sorozható. Amint a székely körvasút teljesen kiépül, azonnal megkezdődik a bányászat s remélhetőleg az egész országban alkalmazzák a székely márvány gyönyörű anyagát.

— **Székelyföldi tanfolyam.** A kassai magyar kir. gazdasági akadémián két székelyföldi tanfolyam lesz tartva az 1909. évi folyamán. Az első 1909. január 5-től 20 ig tart. Hallgatói lehetnek gazdatisztek és szeszgyártulajdonosok. A második 1909. február 1-én kezdődik és április 15-ig tart. E tanfolyamra felvételnék azok akik 18-ik életévüket betöltötték, hatósági bizonyítvánnyal igazolni tudják, hogy legkevesebb egy szeszüzemnél, szeszgyárban, mint gyakornokok alkalmazva voltak és felvételi vizsgával igazolták, hogy a szeszgyártás gyakorlatában kellő gyakorlattal bírnak. A tanfolyamra folyó évi december 25-ig lehet jelentkezni a kassai m. kir. gazdasági akadémia igazgatóságánál.

— **Szűret és borárak.** A szőlészeti és borászati felügyelők jelentései szerint az idei must minősége a várakozáson fölül sikerült s általában igen jó, sőt kitűnő. A klostereuburgi mustmértő szerint 23—24 fok cukortartalma az idén igen gyakori. A mennyiség sok helyen családást okozott, általában igen nagy termést vártak, holott utólag igen sok esetben kiderült, hogy csak közepes lett az eredmény. Eddig mind a bortermelők, mind a kereskedők tartózkodók voltak, azonban az üzlet élénkülése legközelebb várható. Gyulafehérváron az uradalmi mustot, melynek cukortartalma 17—22 fok; galicián és bukovinán nagykereskedők 45 50 koronáért vették meg.

— **Székelyföldi gyáripár szervezése.** A Magyar Gyáripárosok Országos Szövetségének kezdeményezésére a Székelyföld gyáripárainak védelmére és a székely gyáripár tovább fejlesztésére külön szervezetbe lépett s vasárnap Marosvásárhelyt tartott gyűlésén megalakította a Magyar Gyáripárosok Országos Szövetségének Székelyföldi Fiókját. A gyűlésen a gyáripár képviselőin kívül megjelentek Barcsai Andor és dr. Fenyvesi Soma országgyűlési képviselők. Maros-Tordavármegye képviselőiben Köllő Ignác alispán, Marosvásárhelyi törvényhatósága részéről dr. Bernády György polgármester, a kereskedelmi kamarát Tauszik B. Hugó elnök, a kormány székelyföldi kirendeltségét dr. Koos miniszteri titkár, a Székely Társaságok Szövetségét Deák Lajos tanfelügyelő, a Gyáripárosok Szövetségének központját pedig dr. Hegedűs Loránt ügyvivő-igazgató képviselték. Az ülés elején Tauszik B. Hugó kir. tanácsos üdvözölte a megjelenteket, majd Bürger Albert nagy érdeklődés közt hallgatott megnyitó beszéddel esztelte a székely ipar állapotját és a gyáripárosok szövetségéhez való csatlakozásának szükségességét. Dr. Hegedűs Loránt hosszabb beszédben fejtegette ezután a szövetség eddigi munkálkodását és jövődó céljait. Beszédének különösen a székelyföldi iparra vonatkozó részei kellettek mely benyomást. Rendkívül nagy érdeklődés és lelkesedés nyilvánult az iparosok választási ligájának megalakítása iránt, melynek a székelyföldi városokban máris igen sok híve van. Az ülés egyhangulag kimondta a gyáripárosok szövetségének székelyföldi fiókjának megalakulását és a fiók elnökévé Bürger Albertet, alelnökévé pedig Streitz Hermant választotta meg közfelkiáltással. A választmányi tagok Farkas Herman és Schwarz Móric lettek. Ezután dr. Bernády György polgármester lelkes beszédben üdvözölte a város polgársága nevében a gyáripárosokat s végül az egybegyűltet lelkeshangú sürögnyót küldtek dr. Chorin Ferencnek, a gyáripárosok szövetségének elnökének.

— **A kivándorlás Amerikában.** Ez évi augusztus hónapban a bevándorlás az észak-amerikai Egyesült-Államokba, miként már az előző hónapokban, nagy csökkenést mutat. A

szál karját, ennek legmagasabb pontja látszott legalkalmasabbnak arra, hogy onnét széttekintve megállapítsam világítóló utiterveim. E ponthoz közeledve láttam csak mily nagy a világ.

Körülöttem aranyárga vetések egészínék buzavirágokkal ellentétét képezik a csillagok égneik. Itt az alap sárga, a csillagok kékek, ott az ég kék a csillagok sárgák. Amint megálltam, barátságosan integettek fejükkel mintha mindig »jó napot«, »jó napot« mondanának.

Mi szép az... mi elragadó... de feljebb, feljebb...

Távolabb haragos zöldfák, közülök a nap sugarai által aranyozott házcaska vakító fehér fala kandidál...

Feljebb, feljebb!...

Ott szürkés lilás hegyek, melyek összeolvadni látszanak a hasonló színű levegővel.

Feljebb... feljebb!...

Elértem a legmagasabb pontot. Érdeklődésemet leginkább leködölte, talán látó érzékemet leginkább sértette ott az a fehér falu kis ház.

Hogy jussak közelébe apró lábaimmal? ...Igen! megvan!... ha én a kut előre áll a gémjéről leugrom, bizonyosan közelebb esnék célomhoz, szemem behunytam és ugrottam.... de ni mi csodák csodája! nem estem a földre, s hátamon levő két kemény pici-piros, fekete babos burkolat szét nyílt, alóla kártyaszerű szármacsokkák tűntek elő, gyorsan mozogni kezdtek s vitték engem meglepő sebességgel kitűzött célom felé.

Szegény hangyák! ti apró lábaitokkal, csak szaladgálni tudtok... Én repülök!

Kevés idő elteltével sárga ingó-bingó vetések, baragos fák fölött eljuték a fehér falu házhöz.

A ház előtt kis kert, kis kertben rózsák, jázmin, rozmarin, muskálili bokrok, ezek között állt kisirt szemekkel, szétéptelt rózsákkal tell köténynyel a kert legszebb virága: egy szep teány.

Miért oly szomorú, bus? miért oly kisirtak szemei? minek a kötényben az a sok szétéptelt rózsák és százsorszép?

Oh ha tudnám, ha ismerném fájdalma okát, talán segíthetnék; vagy ha nem is, de legalább vigasztalnék. Hisz egy pár vigasztaló szó balszámként hat a fáj szívre... Én is örök hálával emlékszem testvérem halálakor az istenke bögő vigasztaló szavaira...

Igen, vigasztalni fogom, hátha majd egykor ő is hálával gondol reám. A szétéptelt rózsákra repültem s igyekeztem magam észrevetelni.

Amint megpillantott, látható örömmel emelt bársony puha kacsóira. Dédelgetett, cirogatott s bármint igyekeztem menekülni é rám nézve meglehetősen kényelmetlen helyzetből, nem eresztett.

Egyszer csak érthetetlen szavakat kezdett susogni hozzám, kezét, melyen ide-oda szaladgáltam mind közelebb, közelebb emelte ajkához, a szavak mind érthetőbbé kezdtek válni, míg egyszer egész hangosan ejté ki e szavakat:

»Kató-bogár mond meg nekem Szeret-e még Zolli engem.«

Ez előttem ismeretlen szokatlan zaj elől menekülni, szaladni, repülni akartam, szárnyaim már ki is terjesztvén, de ő hangosan tovább folytató:

»Oh köszönöm, köszönöm aranyos, gyémántos kis bogárka. A rózsák százsorszépépek, pásztortászkák, virágok mind hazudnak csak te-te mondasz igazat egyedül!...«

Mint zivatar után kitisztul az ég, úgy derült ki arca jóslásomra. Két szép szem, mint a nap úgy ragyogott s a fájdalom könnyei, melyek még arcan pergedeztek, öröm könnyüké váltak. Szíve is másként dobogott biztonnyal...

E közben a rózsák és más bokrok ágai szét-hajlottak és egy fekete bajuszos katonasapkás fő nyomult előre, két gyöngő d kar ölelé át a karcsu derekát, egy sikoltás... és ajak között nem volt egy porszemnyi tér...

Azt hittem én tettem boldoggá a fehér falu kis ház legszebb rózsáját és e hitben a legboldogabbnak éreztem magam...

Kérditek mi történt ezután velem? — Az ami történni szokott minden magunk fajta proletár bogárkával...

Beleeszerettem a kert legszebb rózsájába, fölmásztam kelyhébe, szivtam mámorító illatát s midőn viszont szerelemért esdekeltem kinyitvett, elbódított képes lehetével s én a földre pottyantam, hogy helyemet a diszebb fecske farku lepke foglalja el.

Udvarolni kezdtem a rozmarinnak, muskálilnak, de az erkölcsös szent illatú virágok ismerték a rózsávali viszonyom, megvetettek, elűzték.

A kertből a mezőre vetett sorsom, de szerencsém ott sem akadt. Előkerültek azok az átkozott hangyák és szunyogok, minden kudarcom elfecsegtek s midőn szerelmet kértem a mezei virágoktól, mind hahotával feleltek. A szunyogok folyton fölöttem röpöködtek mindig kiabálva, »zimi-zumi-piki«, ami nyelvükön annyit tesz: »most öltözz nyelved a hangyákra«. Hátam a szegénytől még pirosabb lett, mint amilyennek lsten teremté...

— Ugy-e, hogy nagyon szerencsétlen vagyok?

statisztikai középponti bizottság közleményei szerint a bevándorlás az Egyesült-Államokba augusztus hónapban csak 27.782 személyt tett ki az előző évi 98.825 személylyel szemben. Leginkább csökkent a bevándorlás Magyarországból és Ausztriából, mert míg 1907. augusztusban 24.765 személy vándorolt ki innen, 1908. augusztusban csak 3896 személy. Ebből az összegből csak Magyarországra 1857, tavalyhoz képest 10513 személyt kevesebb, Ausztriára 2039, tavalyhoz képest 10356 személyt kevesebb. Olaszországból bevándorolt 2468, tavaly 16288 személy, Oroszországból 4194 személy, tavaly 21649 személy.

KÖZGAZDASÁG.

Őszi állatdíjazások.

Csikvármegye Gazdasági Egyesülete a földmívelésügyi m. kir. miniszterium segítségével november 16-án Kászonaltizen, 17-én Kozmáson, 18-án Madarason, 19-én Gyergyóalfaluban és 20-án Tölgyesen állatdíjazásokat tartott, a melyeken a kerületi állattenyésztési felügyelőség részéről Lickl Károly, a Székelyföldi Kirendeltség részéről Kászonaltizen és Kozmáson Kiss Ernő vettek részt.

Kászonaltizen 46 kiállító 57 tehenet, 28 két éves üszöt és 19 sertést, Kozmáson 39 kiállító 15 tehenet, 34 két éves üszöt és 22 sertést, Madarason 17 kiállító 20 tehenet, 8 két éves üszöt és 14 sertést, Gyergyóalfaluban 19 kiállító 12 tehenet, 10 két éves üszöt és 11 sertést, Tölgyesen 30 kiállító 40 tehenet, 10 két éves üszöt és 8 sertést, összesen 151 kiállító 144 tehenet, 90 két éves üszöt és 74 sertést állított elő díjazásra.

Díjat nyertek:

I. Borjus tehennel.

- 50 koronát: Darvas Ignác, Szöke Márton, Pál István, Forró Gergely, Ádám Sándor.
- 30 koronát: Csobot János, Sándor István, Jakab Márton, Kis Elek, Enyed Mihály, György János, Bors Ádám, Mihály Elek, Kis Antal, Imecs Tamás.
- 20 koronát: Mihály István, Tima József, Gál Antal, György Tamás, Kömény Gyula, Salamon Mihály, Sántha István, Márk András, Horváth Áron, Pál Tamás, György Ignác, Kis Lajos, Kozsokár István, Reucseszku Ilyés, Gráma Péter.

II. Két éves üszökkel.

- 30 koronát: Fülöp Lajos, Gergely Mihály, Labancz Péter.
- 20 koronát: Tamás Elek, Bors Ádám, Karacs János.
- 16 koronát: Ifj. Bíró Márton, Bíró Imre, Antal Ferenc, Sándor János, Farkas Sándor.
- 15 koronát: Bodó Péter, ifj. Bodó Ferenc, Dobos Dénes, Bogá István, Kis Lajos, Ruzsina György, Vulkán György.
- 10 koronát: Sajgó Istvánné.
- 20 koronát: Mészáros József, Bálint Ferenc, Balló János, Ifj. Kis Gergely, Gál Ignác.
- 10 koronát: Solnai Jánosné, Bodó Antal, Balló Károly, Lőrincz János, Orbán Dénes, Juhász Ilyés, Bálint Áron, Bíró Ferdinánd, Csató Sándor.
- 5 koronát: Kelcs János, Albert Zsigmond, ifj. Antal Albert, Horváth Áron, Kis Antal, Nagy János.

III. Sertésekkel.

- 20 koronát: Mészáros József, Bálint Ferenc, Balló János, Ifj. Kis Gergely, Gál Ignác.
- 10 koronát: Solnai Jánosné, Bodó Antal, Balló Károly, Lőrincz János, Orbán Dénes, Juhász Ilyés, Bálint Áron, Bíró Ferdinánd, Csató Sándor.
- 5 koronát: Kelcs János, Albert Zsigmond, ifj. Antal Albert, Horváth Áron, Kis Antal, Nagy János.

IV. Dicsérő oklevelet nyertek:

- Tamás Antal, Ferenc Ignác, Tima József, Mihály Antal, Darvas Ignác, Sándor István, Kömény Gyula, Pál Lina, Jakabfy B. Miklós, Lázár István, Gál Ignác, Veinrauch Berkó.
- A díjazások ügyét vezették:
- Kászonaltizen András Lajos elnöklete alatt: Pataki Antal, András Lajos, Balási Lajos, Bajkó Ferenc.
  - Kozmáson: Bartalis Ágoston elnöklete alatt: Tompos János, Lőrincz János, Orbán Dénes, Balló Károly.
  - Madarason Becze Imre elnöklete alatt: Keresztes Antal, Bara János, Borbáth Dénes, id. Antal Albert.
  - Gyergyóalfaluban Zakariás Lukács elnöklete alatt: Imets János, Fejér Mihály, Roth Mihály, Barabás János.
  - Tölgyesen Veres Lajos elnöklete alatt: Ferenczy István, Vadász József, Csató István, Horváth Ferenc és Klíma Rezső.
- Összesen kiosztott 1500 korona díj és odaítélte 12 db dicsérő oklevél.

A „Normos” Magyar Általános Váltózárt Részvénytársaság, Budapest, heti jelentése a tőzsdéfergalmáról és pénzpiacról.

Budapest, 1908. november 26.

A tőzsde irányzata a lefolyt héten mindvégig gyenge volt, de különösen az utolsó napon határozott lanyhaságban élesedett ki. — A külpolitikai bonyodalmak iránt aggodalmat keltő folyton meg-meg ujló ujság hírek állandó izgalomban tartották a tőzsdét és a legutolsó napon elterjedt azon hír, hogy Bosznia-Hercegovinában ellenséges mozgalmak észlelhetők, s sürős eladásokra indította a közönséget, úgy hogy lényeges árcsökkenés állott be, mely a múlt héttel szemben már az internacionális értéknél is kb. 20—30 koronával szorította le a tőzsdéi árfolyamok színvonalát, míg egyes papi-

roknál még ennél is nagyobb árvisszaesés tapasztálható.

A magyar hitel részvény kb. 15 koronával, a magyar leszámítoló és pénzváltóbank részvény kb. 7 koronával, a magyar jelzáloghitelbank részvény kb. 7-75 koronával, a rimamurányi vasmű részvény kb. 10-25 koronával, a kőbányai gőztéglagyár részvény kb. 50 koronával ment vissza, de különösen szembetűnő a 4¹/₂-os magyar koronajáradéknak esése, mely 0-85¹/₂-ot tett ki.

A mai déli tőzsdén a miniszterelnök megbízásából hivatalos kijelentés tételt, mely szerint mindazon kirek, melyek mozgósításról szólnak, teljesen alaptalanok, miután ily intézkedés sem meg nem történt, sem kilátásba véve nincs, mely kijelentés megnagyatolag hatott, úgy hogy az értékek csaknem mindvégig némi javulást értek el és a 4¹/₂-os magyar koronajáradék pld. a legalacsonyabb árfolyammal szemben kb. 1/2¹/₂-nyi áremelkedésben részesült.

A mai helyzetben minden attól függ, hogy a külpolitikai bonyodalmak, melyek mind a fennmaradó elintézését nyerni, miután a tőzsdén a speculacionális ongemamento-ok ez idő szerint nem mondhatók jelentékenyek, és a politikai helyzet tisztulásával a közönség bizalma előreláthatólag ismét az értékpapírpiac felé fog fordulni.

A hét nevezetesebb árfolyamváltozásai a következők voltak:

	nov. 19.	nov. 26.
4 ¹ / ₂ m. koronajáradék	91-45	90-60
Magyar hitel részvény	732-75	716 —
Magyar leszámítolóbank részvény	471-50	464-50
Magyar jelzálogbank részvény	420-25	412-50
Rimamurányi vasmű részvény	521-75	511-50
Budapesti kőautó vaspálya részv.	568-50	576 —
Kőbányai gőztéglagyár részvény	850 —	800 —
Fegyver és gépgyár részvény	325 —	315 —

Sz. 9776 1908. III. ki.

HIRDETMEY.

Kozmás község tulajdonát képező tunsági 2029. számú telekkönyv arányosítás következtében az 1869. évi 2579. sz. szabályrendelet-höz képest átalakított, és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. XXIX. az 1889. évi XXXVIII. és az 1891. XVI. t. c. cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. cikkben szabályozott eljárás, a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatott.

E célból az átalakítási előmunkákat hitelesítése és a helyszíni eljárás Kozmás községben 1909. évi január hó 5-ik napjának d. e. 9 órájkor fog kezdődni.

Ennélfogva felhívom: az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg, és az új telekkönyvi tervezet ellen nemalán észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jöhíszemü harmadik személyek irányában nem érvényesíthetik.

2. Mindazok, kik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitzított határnapon kezdődő eljárást folytassa alátt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel.

3. Mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de a telekkönyvi bejegyzésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. XXIX. t. c. 15. 18. és az 1889. XXXVIII. cikk 5—7. s. 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el, és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogaitak ezen az uton nem érvényesíthetik, és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek; és

4. azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, úgy szintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törését kérelmezzék, illetve, hogy törési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellen esetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. járásbíróóság telekkönyvi hatósága. Csikszentmártonban, 1908. évi november hó 17-ik napján.

Oózszy Péter, kir. járásbíró.

Hirdetmény.

Vámos Udvarhely (Kisküküllőmegye) határában termelt 2400 veder faj must (sylvania, szüke borát, muskotáj, rizling), továbbá 1900—1907. évekből ó-bor helyszüke miatt sürgősen eladó. Must ára literenkint 45—55 fillér; az ó-bor ára 65—120 fillér. Nagybani vételnél jelentékeny árkedvezmény. Bővebb felvilágosítást ad: Gálffy Jenő udvarbíró Székelyudvarhelyen.

Sz. 1413—1908. ki.

Pályázati hirdetmény.

A csikszentmiklósi körbábai állásra pályázatot hirdetek. A közhöz tartozik Csikszentmiklós és Csikborzsova község, Javadalom Csikszentmiklósról évi 60 kor. Csikborzsovából évi 20 kor, fizetés a községek pénztárából és a szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak, mit a felek fizetnek.

Szabályszerűen felszerelt kérések, hozzám 1908. december hó 13 ig adandók be.

A választás Csikszentmiklós község-házánál 1908. december 14-én délelőtt 9 órakor fog megtartatni.

Csikszentmiklós, 1908. november 2. Kelemen József, körjegyző.

1—2

Sz. 631—908.

Árverési hirdetmény.

Csikszobofalva közbirtokossága nevében közhírré teszem, hogy a nevezett közbirtokosságnak tulajdonát képezett a „Sulca”-völgyre hajló „Galambhalma” nevű erdőrészben, fűz által megperzselt 90 db lucfenyő haszonfa. Csikszobofalva község-házánál 1908. évi december hó 9-én tartandó zárt irásbeli ajánlattal egybekötött nyílt szóbeli árverésen el fog adatni.

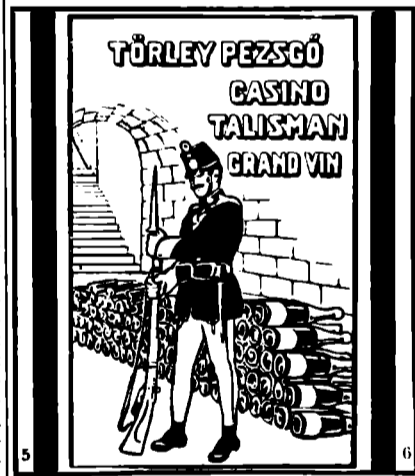
Kikiáltási ár 287 korona ketőszáznyolevánhét korona,

Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a.

Az 1 koronás bélyeggel ellátott zárt ajánlatok szintén 10% bánatpénzzel vagy megfelelő ovadékképes értékpapírral láthatók el. Az ajánlatban kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el. Az árverési feltételek és a becslésre vonatkozó közelebbi adatok a közbirtokosság elnökénél megtekinthetők. Csikszobofalva, 1908. november 18-án.

Bácher, kir. erdőfogódnok.

Sz. 10413—908. ai.

Pályázati hirdetmény.

Csikvármegye központi közigazgatásánál kinevezés folytán üresedésbe jött kertészszolgái állásra enzenel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtik, hogy képzettségüket és eddigi szolgáltatukat igazoló okmányokkal felszerelt irásbeli kérvényüket hozzám 1908. évi december hó 31-ig annál inkább adják be, mert a később beérkező kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

A kertészszolgái állás javadalmazása: 600 korona fizetés, 180 korona lakbér, 60 korona ruhaátalány, ezenkívül ideiglenesen természetbeni lakás és a gondozására bizott parkok nem igényelt terményei.

Ez állásra pályázók kötelesek a kertészti teendőikben való jártasságukat is igazolni.

Csikszobofalva, 1908. évi november hó 20-án.

Fejér Sándor, alispán.

2—3

Sz. 10306 908. ai.

Arlejtési hirdetmény.

Csikvármegye közigazgatási, árva és gyámhatósági központi hivatalai részére az 1909-ik közigazgatási évben szükséges lendő papír, írógéppapír, festék, tinta, toll és más írószerek és nyomtatványok szállítására, valamint „Csikvármegye hivatalos lapja”-nak kiadására enzenel pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat a könyvnyomdász és könyvkereskedőket, kik a vármegye részére:

1. A szükséges papír és írószereket s nyomtatványokat 1909. évben szállítandó, eziránti zárt irásbeli bélyeges ajánlataikat, a megfelelő árumintákkal minden egyes tárgy legkisebb árának külön-külön feltüntetetésével, hozzám legkésőbb december hó 10-én d. e. 10 óráig,

2. Csikvármegye hivatalos lapját 1909-ik évben nyomtatni és kiadni hajlandók — mely minden lét esütörtökjén jelenik meg s legalább egy ívből áll — irásbeli bélyeges zárt ajánlataikat számonkénti vagy egész évi átlagos árra ugyancsak folyó évi december hó 10-én délelőtt 10 óráig, annál is inkább tegyék meg, mert az arlejtés ugyanakkor nyomban megtartatik és sem a később érkező, sem pedig utóajánlatok el nem fogadtatnak.

Feltételek iránt nálam tudakozódhatni.

Csikszobofalva, 1908. november hó 18. Fejér Sándor, alispán.

2—3

A legolcsóbb bevásárlási forrás

FEKETE VILMOS

illatszertárban, Csikszobofalva

Kaphatók a legfinomabb illatszerek de kagrámonként és mindennemű arcz- és kézpótló szerek. Gyógy- és virágszappanok.

Az India-sósborszesz főlerakata.

Petrol-hajszesz korpa és hajkihullás ellen Hajrak-regenerátor az öszülő hajnak visszaadja az eredeti ifjúkori színét, valamint mindennemű különlegességek raktára.

A Thymol és Stomatín fogapótló szerek a legjobbak. A Trifoleum (hajpetrol) hölgyeknek állandó hajpótlóhoz nélkülözhetetlen. — A Honey Jelly a legjobb közfínomító.

Vidéki megrendelések legpontosabban eszközölhetnek.

Hirdetmény.

Tabák és Deutsch csikszobofalvai benem jegyzett kereskedőcég csodügységben, a csodválasztmány határozata alapján közhírré teszem, hogy a csodléltár 655-től, 664., 669 től, 676., 678., 680., 681., 682., 684-től, 694., 696., 697., 699-től, 707., 709., 711-től, 713., 715., 716., 718 től, 721., 723., 726 től, 730., 732 től, 740., 742-től, 746., 748., 749., 751., 753-tól, 755., 757-től, 761. sor-számok alatt felvett különböző adósknál künnlévő, összesen: 5768 kor. 43 fillért tevő követelések szóbeli nyilvános bírói árverés útján kiküldött bírói végrehajtó közbenjöttével eladatnak.

Az árverés határidője 1908. évi december 19-én délelőtt 9 órára, a csikszobofalvai igazságügyi palota árverési termében.

Kikiáltási ár a künnlévő követelések egész összege, vagyis 5768 kor. 43 fill., de ezen alul is a legtöbbet ígérőnek eladatnak.

A vételár készpénzben azonnal fizetendő bírói kiküldött kezéhez.

A követelések valódiságáért és felhajtathóságáért a tömeg felelősséget nem vállal.

Egyebekben az 1881. évi LX. t. c. ingó árverésekre vonatkozó határozatai nyerneik alkalmazását.

Csikszobofalva, 1908. november 30-án. Dr Nagy Domokos.

Raktáron levő téli egyszerű és díszkalapok beszerzési áron alól. Szolid a pontos kiszolgálás. Az ó-budai különlegesség vászon egyedüli nagy raktára.

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR! MÉLYEN LESZÁLLÍTOTT ÁRAK!

Van szerencsém a m. t. vevőközönség szíves tudomására hozni, hogy túl nagy raktár miatt fizetemben az összes áruk mélyen leszállított árban lesznek eladva

1 méter jó minőségű kreton	20 krtól feljebb	1 méter 70 cm. széles francia mosó flanel	75 krtól feljebb
1 méter gypott delein	28	1 mtr 120 cm. széles szőrösövet sima és mintásott minden színben	50
1 méter három gypaju francia delein	50	1 méter 120 cm. széles sabelin posztók	85
1 méter himsott batist	25	1 méter 140 cm. angol sima kelmek	2 forint 25
1 méter mosó (parkoi), flanel	25	1 méter 140 cm. angol kosztüm gypaju kelme	2 " 50

Továbbá fekete és gyászkelmek nagy választékba, sima és bluz selymek, selyem rezlik lehető legolcsóbb árban. Férfi- és nő-ruhászövetek és keszruhák, rövid bőr-bereit kabatok. Női felöltők. Rendkívüli nagy választék férfi nyakkendőknél. Női és férfi fehéreneműek a legfinomabb kivitelig. Szörme boak és karmantyuk a legolcsóbbtól a legfinomabb kiállításban. Nagy raktár női-, férfi- és gyermekcipőkben. Garnitúrak, függönyök, szőnyegek, kocsitakarók nagy választékban minden árban. Továbbá felhívom az igen tisztelt vevőközönség becses figyelmét, kezimunka, dísztárgyak és pipere raktáromra, mint nagyon alkalmas karácsonyi és újévi ajándékokra. — A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri, teljes tisztelettel

POTOTZKY MÁRTON, divat-, kézmű-, rövidáru- és keszruha-raktára, CSIKSZEREDÁBAN.

ÚJ DIVAT-ÜZLET!!!

Van szerencsém Csikszereда és vidéke n. t. közönségének b. tudomására hozni, hogy Csikszereдаban a Szultán G. féle sarok üzlethelyiségben a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

NŐI- ÉS FÉRFI-DIVATÁRU-ÜZLETET

nyitottam. Személyesen tett beviselésem folytán a legelkelőbb fürdőszobából szerzem be árúikkal, nagy gondot fordítva a mélyen tisztelt közönség legmesszebbmenő igényeinek kielégítésére, szemellett tartva árúimmal kitűnő minőségű, műtől versenyre felvenni, teljes bizalmat kivánom elindítani. Mély tisztelettel kérem tehát vevőközönséget, hogy minden tekintetben kifüggetlenül berendezett üzletemet vásárlási kötelezettség nélkül megtekinteni szíveskedjék s így személyes meggyőződést szerezni árúim kitűnő minőségéről szolid árról. Kiváló tisztelettel

Székely Ödön, női és férfi-divat-üzlete, Csikszereда.

KARÁCSONYI OCCASIO!

Tudomására hozom a t. vevő közönségnek, hogy túl nagy áruaktárom arra készter, hogy folyó évi november és december hónapokban áruaktáromnak igen nagy részt a rendes áráktól eltérőleg tetemesen leszállítsam. — Ez alkalomból tehát **KARÁCSONYI OCCASIÓT RENDEZEK.**

1 méter igen jó mosó kreton minden színben	24 krtól feljebb.
1 méter legfinomabb „Cosmanos” levantin	29 " "
1 mtr tiszta gypaju Delain szép választékban	60 " "
1 méter nagyon jó mosó Delain (bordűrös)	34 " "
1 mtr 50 cm. széles taft selyem minden színben	1 frtól feljebb.
120 cm. széles gypaju szőr-szövetek	60 krtól feljebb.
120 cm. széles gypaju Zibelin posztók	85 " "
140 cm. széles szolnai tükör posztó kostümek	2 forint 95 kr.
70 cm. széles gypaju angol flanel mosható	90 krtól feljebb.
120 cm. széles felgyapju Loden női ruhának	53 " "

Továbbá felhívom a t. vevő közönség b. figyelmét más árúikkaimra is, ugymint: női kabatok, kalapok, szörme colier és boak, téli nagy kendők, hárász és plüsch kendők, férfi téli kabatok és ruhák, valamint minden minőségű cipőkben igen nagy választékot tartok. Beesés látogatásokat kérve, maradok teljes tisztelettel

NURIDSÁNY MÁRTON,

női- és férfidivat-üzlete, Csikszereдаban.

NURIDSÁNY KÁLMÁN

NŐI- ÉS FÉRFI-DIVAT-ÜZLETE, CSIKSZEREDÁBAN.

FIGYELEM!

A t. vevőközönség b. figyelmét felhívom a teljesen újonnan berendezett üzletem és jöminőségű áruimra. A karácsonyi idényre tekintve, hogy régi árum egyáltalán nincs, de hogy en is ez alkalommal kedvezményeket nyújtsak vevőimnek, a raktáron levő összes áruimat a rendes áráktól elterve, sokkal olcsóbban számítom, például:

3 méter kockas vagy csikos posztó aljak, ezelőtt	kor. 9. — most kor. 5. —
3 méter kockas vagy csikos angol posztó, ezelőtt	15. — 9.
5 méter costum-posztó sima, kockas és csikos, ezelőtt	20. — 12.
1 méter kormanosi finom karton	— — 60
1 méter flanel, ezelőtt	1.40 — 90
1 pár női posztó cipő fűzős, ezelőtt	9. — 6.
1 pár férfi box cipő fűzős, ezelőtt	20. — 13. —

továbbá mindennemű kezimunka, csugrén, canavan, ejszaki szöveten, smyrna, lenből psantlece futo és előrajz nyomda stb.

A mélyen tisztelt közönség pártfogását kérve, vagyok kész szolgálattal:

Nuridsány Kálmán női- és férfi-divatüzlete, Csikszereдаban.

2 Apafi Mihály-utca 198. hásszám, (Gál András-féle ház). 4

AZ ARCBŐR ÁPOLÁSÁRA

legjobb az akácvirág-krém, amely az arcbőrt rövid idő alatt üdévé és széppé teszi, a májfoltot, szeplőt és más kiütést eltávolítja. Ára 1 korona. Kapható a készítőnél és postán is megrendelhető

SZEREMLEY TIHAMÉR gyógyszerésznél, Csikszentmártonon.

Naptárak az 1909. évre

nagy választékban kaphatók Szvoboda József, könyvkeres kedésében, Csik-Szereдаban.

HIRDETÉSEK

olcsó árszámítás mellett közöltetnek s felvetetnek

A KIADÓHIVATALBAN.

Czáka Béla, mészáros és hentes, Csikszereда.

A fogyasztó közönség szíves figyelmét felhívni kívánom évek óta lennálló mészáros üzletemnek

HENTES-ÜZLETTEL

való kibővítésére, melyet teljesen új gépekkel szereltem fel és nem kiméltem semmi anyagi áldozatot, hogy a fogyasztó közönséget tisztán kezelt, legizletesebb, friss hentesárukkal szolgálhassam ki, u. m.:

Párisi, lengyel, füstölt és szalámi-kolbász, virsli és stbi cikkekből.

Főtörekvésem, hogy a fogyasztó közönség legkényesebb igényeit is minden a hentes-üzlethez tartozó árúkkal kielégíthessem, versenyképes árral.

Videki megrendeléseket is a legpontosabban eszlétők.

GŐZ-, HŐLÉG ÉS GYÓGYFÜRDŐ A SZOBÁBANI

Száz es száz orvos korszakot alkotónak jelentette ki az egészségápolás terén. — Közismert dolog hogy

REUMA, CSÚZ ÉS KÖSZVÉNY

ellen az egyedüli biztos hatású szer a hőfürdők :: (gőz- hőleg és gyógyfürdők) rendszeres használata ::

A „Sanitas” szobafürdő készülékkel otthon lakásának bármely szobájában a leghatásosabb gőz- és hőleg fürdőt készítheti bárki, 5 percz alatt 5 fillér költséggel. A lakásban a kényelem netovábbja. Kipróbált biztos hatású szer nátha, torokfájás, bél-nyehesség, álmatlanság eseteiben. stb. Nélkülözhetetlen minden egészséges embernek is. Használat után teljesen összehajtható és valamely szekrény mögé állítható.

FÖRSTNER ALADÁR

a „Sanitas” szobagőzfürdő-készülék egyedüli gyártója.

Budapest, VII. kerület, Alsóerdősor 30. sz. Telefon 97—51.

Hosszurovó Cement Födélcserép

Iroda: Kapu-utca 15 sz.

majdnem határtalan tartósságu, igen könnyű födőanyag, olcsó áron kapható **PORTLAND CEMENT GYÁRNÁL BRASSÓBAN.**

Iroda: Kapu-utca 15 sz.